Производство по регистрация на лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход

Правна уредба

ЗАКОН за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход (ЗАРИДСНПНП) - чл. 16 и сл. НАРЕДБА № РД-04-2 от 16.07.2019 г. за реда и условията за водене на регистър на лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход

Цел на процедурата

Настоящата процедура има за цел да разгледа реда за вписване в регистъра към Министерството на икономиката на лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход.

Общи положения

Със Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход (ЗАРИДСНПНП) се уреждат условията и редът за регистрация и контролът върху лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход.

"Икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход" са тези, които са изрично посочени в чл. 2, ал. 1 от (ЗАРИДСНПНП) и всяко лице, което осъществява такава дейност, подлежи на регистрация по този закон – чл. 3, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП. За всяка от дейностите по чл. 2, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП се прави отделна регистрация – чл. 16, ал. 2 от ЗАРИДСНПНП. За отделните дейности има специални изисквания към лицата, посочени в чл. 8 от закона.

Забележка. Съгласно § 7 от ЗАРИДСНПНП лицата, които до влизане в сила на този закон са осъществявали икономически дейности по чл. 2, ал. 1, подават заявление за регистрация в 6-месечен срок от влизането в сила на Наредба № РД-04-2 от 16.07.2019 г. До приключване на регистърното производство с удостоверение за регистрация или с влязъл в сила отказ за регистрация тези лица имат право да извършват съответните дейности и имат статут на регистрирани лица, ако отговарят на общите и специалните условия на закона за съответния вид дейност с изключение на предвиденото от закона обезпечение.

За да бъде регистрирано за извършване на дейност по чл. 2, ал. 1, всяко лице следва да отговаря на следните условия (чл. 7, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП):

- 1. да е търговец, регистриран по Търговския закон, по Закона за кооперациите или по законодателството на друга държава членка на Европейския съюз, или държава страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или да е земеделски стопанин, регистриран по Закона за подпомагане на земеделските производители, който извършва дейност по чл. 2, ал. 1, т. 7;
 - 2. не е в производство по несъстоятелност или ликвидация;
 - 3. не е с прекратена регистрация по чл. 176 от Закона за данък върху добавената стойност;
- 4. едноличният собственик, мажоритарните собственици на капитала, управителите, прокуристите, членовете на органите за управление или надзор на лицето:
 - а) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;
- б) не са или не са били членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, прекратено поради несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори;
 - в) не са поставени под пълно или ограничено запрещение;
- г) не са били собственици или членове на ръководни или надзорни органи в дружество, което към момента на подаване на заявлението за регистрация и/или през предходната година има неизпълнени задължения за създаване

или съхраняване на индивидуално определените му нива на запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти, установено с влязло в сила наказателно постановление;

- 5. няма задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения;
- 6. няма неизпълнени задължения за създаване или съхраняване на индивидуално определените му нива на запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти, установени с влязло в сила наказателно постановление, освен ако същите са платени към момента на подаване на заявлението.

Лицата, които извършват дейност по временно съхранение и/или зареждане от земеделски стопанин, регистриран по Закона за подпомагане на земеделските производители, на негови собствени продукти от нефтен произход, извън данъчни складове или складови стопанства на регистрирани получатели, по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове, предназначени за собствената икономическа дейност на земеделския стопанин, които не подлежат на последваща продажба, трябва да са регистрирани като земеделски стопани по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители, и да разполагат със собствена, наета и/или да ползва на друго правно основание земеделска техника (чл. 7, ал. 2 вр. с чл. 2, ал. 1, т. 7 от ЗАРИДСНПНП).

Компетентен орган

Процедурата за регистрация се извършва пред Министерство на икономиката. При вписване в регистъра на лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход, се издава удостоверение от министъра на икономиката или от оправомощен от него заместник-министър (чл. 16, ал. 3 от ЗАРИДСНПНП).

Ход на производството

1. Подаване на заявление

Лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход, се регистрират в Министерството на икономиката, като подават заявление за всяка от дейностите по чл. 2, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП. Заявлението съдържа следните данни (чл. 17, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП):

- 1. идентификационни данни на заявителя;
- 2. описание на дейностите, за които се иска регистрация;
- 3. данни за нефт и продуктите от нефтен произход, с които ще се осъществява дейността, подлежаща на регистрация, описани словом и с кодове по актуалната за съответната година Комбинирана номенклатура на Европейския съюз от Регламент за изпълнение (ЕС) № 1006/2011 на Комисията от 27 септември 2011 година за изменение на приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ, L 282/1 от 28 октомври 2011 г.), наричана по-нататък "Комбинираната номенклатура";
- 4. подробна информация за всички осъществявани търговски дейности и режими, в резултат на които ще бъдат придобивани нефт и продукти от нефтен произход, обектите на търговията и съхранението, включително внос и вътрешнообщностни пристигания (ВОП);
- 5. списък с идентификационни данни на обектите, съоръженията и транспортните средства, в които ще се осъществява съответната икономическа дейност, а за дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 2 и 3 и технологична схема, на която са обозначени и номерирани резервоарите, помпените станции, технологичните тръбопроводи, инсталациите за товарене/разтоварване и транспортните средства, с които ще се извършва превоз;
- 6. вид на обекта за извършване на търговска дейност на дребно при искане за регистрация за извършване на дейност по чл. 2, ал. 1, т. 2;
- 7. адрес за кореспонденция, лице за контакт, а в случаите на три или повече обекта или транспортни средства съответните лица за контакт, телефон и електронен адрес.

Заявлението може да бъде подавано на хартиен носител в Министерството на икономиката или по електронен път по реда на Закона за електронното управление – чл. 12, ал. 1 от Наредбата.

Заявлението за регистрация е съгласно образец – приложение № 2 към Наредбата (чл. 13, ал. 1 от Наредбата). Образецът на заявление е достъпен и на електронната страница на Министерството на икономиката.

Към заявлението се прилагат следните документи (чл. 17, ал. 2 от ЗАРИДСНПНП вр. с чл. 14, ал. 1 от Наредбата):

- 1. документ, който идентифицира лицето, което представлява търговеца, в случай че заявителят е лице, регистрирано по законодателството на държава членка на Европейския съюз, или държава страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;
 - 2. декларация, че лицето е земеделски стопанин по Закона за земеделските производители;
- 3. заверено копие от документ за собственост или друг документ, удостоверяващ наличието на вещни или облигационни права за ползване на помещенията, вписани като адрес по седалище и управление, а за дейността по чл. 2, ал. 1, т. 7 се представят документи за собственост/ползване и схема или ситуационна скица на поземлените имоти, обектите и съоръженията, от които ще се извършва тази дейност, или декларация за тяхното местоположение, с посочване на точните GPS координати на обектите и съоръженията;
- 4. копие от платежно нареждане за внесената сума/оригинал на банковата гаранция съобразно вида на предоставеното обезпечение, с изключение за дейностите по чл. 2, ал. 1, т. 2, 4 и 7;
- 5. декларация от едноличния собственик, мажоритарния собственик на капитала, управители, прокуристи, членове на органи за управление или надзор, когато същите са физически лица, че не са поставени под пълно или ограничено запрещение;
 - 6. документи, удостоверяващи изпълнението на общите условия за регистрация по чл. 7;

7. заверени копия от документи за собственост/ползване и ситуационна скица на поземлените имоти, обектите и съоръженията, от които ще се извършва тази дейност относно обектите на превозвачи, които притежават лиценз за извършване на превоз на пътници или товари на територията на Република България или притежават лиценз за извършване на международен превоз на пътници или товари – лиценз на Общността, както и на лица, извършващи дейности по третиране на отпадъци по реда на Закона за управление на отпадъците, с посочване на точните GPS координати на обектите и съоръженията.

При подаване на хартиен носител документите се сканират и обработват от Министерството на икономиката; подадените електронни документи се предоставят в електронен формат (ODF/Office Open XML/MS Word DOC/RTF/PDF/HTML или др. еквивалентен), позволяващ визуализиране (чл. 12, ал. 2 от Наредбата).

С едно заявление може да се заяви регистрация за повече от един обект, като в този случай се издава отделно удостоверение за регистрация на всеки обект (чл. 17, ал. 3 от ЗАРИДСНПНП).

В срок до 7 работни дни от постъпване на заявлението длъжностни лица от специализираното звено извършват проверка на приложените към него документи. В срок до 7 работни дни от приключване на проверката длъжностните лица писмено уведомяват заявителя за отстраняване на установени непълноти и/или неточности по представените документи. В срок до 14 работни дни от получаване на уведомлението заявителят отстранява непълнотите и/или неточностите. В срок до 10 работни дни от отстраняване на непълнотите и/или неточностите длъжностните лица предлагат на министъра на икономиката или на оправомощен от него заместник-министър да издаде удостоверение за вписване в регистъра, съответно мотивирана заповед за отказ за вписване в регистъра. Удостоверението за вписване в регистъра се получава лично от заявителя или от упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице (чл. 18 от ЗАРИДСНПНП).

Възникналите права по вписаната регистрация не могат да се прехвърлят и преотстъпват, освен при преобразуване на търговско дружество по реда на Търговския закон или по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, или държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и при условие, че лицето, на което се прехвърлят или преотстъпват правата, отговаря на условията за вписване в регистъра по чл. 16, ал. 1 (чл. 20 от ЗАРИДСНПНП). При промяна на обстоятелствата по чл. 17 от ЗАРИДСНПНП в 7-дневен срок от настъпването им лицето, получило регистрация, подава заявление до министъра на икономиката и прилага документите, удостоверяващи промяната. При промяна на обстоятелствата в удостоверението за регистрация се вписват актуализираните данни за заявителя, като към датата на издаване на удостоверението се вписват и датите на измененията и/или допълненията към удостоверението. Вписването или отказът да се впишат променените обстоятелства се извършва при условията и по реда на чл. 17 – 19 от ЗАРИДСНПНП (чл. 21 от ЗАРИДСНПНП).

2. Обезпечение

Според чл. 34 от Наредба № РД-04-2 от 16.07.2019 лицата, посочени в чл. 9, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП, са длъжни да предоставят обезпечение в полза на Министерството на икономиката. Обезпечението може да бъде учредено с депозит в пари или безусловна и неотменяема банкова гаранция. Банковата гаранция се издава по образец – приложение № 5 от същата Наредба. Банкова гаранция, която не отговаря на образеца не се приема за обезпечение по ЗАРИДСНПНП.

Депозитът в пари се предоставя за срок не по-кратък от една година и шест месеца считано от датата на подаване на заявлението по чл. 17, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП до прекратяване на регистрацията или замяната на паричния депозит с банкова гаранция (чл. 35 от Наредба № РД-04-2 от 16.07.2019). Срокът на действие на банковата гаранция не може да бъде по-кратък от една година и шест месеца считано от датата на подаване на заявлението по чл. 17, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП. В 14-дневен срок преди изтичане на срока на действащата банкова гаранция регистрираното лице е длъжно да предостави на специализираното звено ново обезпечение под формата на нова банкова гаранция или на паричен депозит за нов срок на действие не по-кратък от една година и шест месеца считано от изтичане на срока на действие на предходната банкова гаранция. Когато държавен орган има непогасено изискуемо вземане от регистрираното лице, произтичащо от основание, посочено в чл. 9, ал. 2 от ЗАРИДСНПНП, даденото обезпечение се усвоява (чл. 36 от Наредба № РД-04-2 от 16.07.2019). Усвояване може да се извърши преди влизане в сила на подлежащия на изпълнение акт, когато е допуснато предварителното му изпълнение.

Усвояване на обезпечение – паричен депозит, се извършва, като министърът на икономиката разпорежда сумата по искането да се преведе от банковата сметка на Министерството на икономиката по банковата сметка на съответния държавен орган.Срокът за плащането на сумата на държавния орган е 7работни дни считано от датата на постъпване на искането за усвояване в Министерството на икономиката. Плащането се счита за извършено със заверката на банковата сметка на държавния орган с поисканата сума (чл. 38 от Наредба № РД-04-2 от 16.07.2019).

Усвояване на обезпечение – банкова гаранция, се извършва, като министърът на икономиката отправя искане за усвояване на съответна сума по банковата гаранция до банката издател. Срокът за подаване на искането в банката издател е 7 работни дни считано от датата на постъпване на искането за усвояване в Министерството на икономиката. Искането следва да е писмено и да съдържа нареждане до банката да заплати посочената сума по банкова сметка на Министерството на икономиката. Подлежащият на изпълнение акт изрично се записва в искането. Банката – издател по гаранцията, е длъжна да заплати поисканата парична сума в срок до 3 работни дни след получаване на първо искане за плащане. Плащането се счита за извършено със заверката на банковата сметка на Министерството на икономиката с поисканата сума (чл. 39 от Наредба № РД-04-2 от 16.07.2019 г.). В случай че подлежащият на изпълнение акт бъде отменен или признат за нищожен с влязло в сила решение на съд или административен орган или изпълнението му бъде спряно по предвидения в закона ред, регистрираното лице има право да поиска писмено от министъра на икономиката да прекрати, съответно спре, започналото усвояване на обезпечението. Към искането се прилага оригинал или заверен по надлежния ред препис на съответния акт, обуславящ прекратяването/спирането на изпълнението (чл. 41 от Наредба № РД-04-2 от 16.07.2019 г.).

3. Регистър

Министерството на икономиката се води регистър на лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход. За всяка от дейностите по чл. 2, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП се прави отделна регистрация. При вписване в регистъра на лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход, се издава удостоверение от министъра на икономиката или от оправомощен от него заместник-министър (виж чл. 16 от ЗАРИДСНПНП, виж чл. 7 от Наредба № РД-04-2 от 16.07.2019).

Регистърът по чл. 16, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП е публичен, поддържа се в електронен вид на интернет страницата на Министерството на икономиката и се води по образец, утвърден с НАРЕДБА № РД-04-2 от 16.07.2019. В регистъра се вписват:

- 1.наименование и правна форма на юридическото лице или наименование на физическото лице, което е регистрирано;
 - 2. идентификационни данни;
- седалище и адрес на управление, както и седалища и адреси на управление на клоновете, ако има такива;
- 4. органи на управление, трите имена на лицата, които го управляват или представляват, както и начинът на представляване; ако членове на органи на управление или представители са юридически лица, вписват се съответно тяхното наименование, седалище, адрес на управление, ЕИК, както и трите имена на лицата, които ги представляват;
 - 5. срок, за който е учредено дружеството;
 - 6. размер на внесения уставен капитал на дружеството;
 - 7. дата на постъпване на заявлението за регистрация в Министерството на икономиката;
 - 8. номер и дата на удостоверението за регистрация;
 - 9. дейностите по чл. 2, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП, за които е извършена регистрацията;
- 10. списък и идентификационни данни на обектите, в които ще се осъществява съответната икономическа дейност, включително видът на обектите за извършване на търговска дейност на дребно, транспортните средства и бутилките за пълнене на втечнен нефтен газ (LPG), а за лицата, които извършват дейност по чл. 2, ал. 1, т. 7 данни за обектите, чрез които се извършва дейността;
- 11. данни за нефта и продуктите от нефтен произход, с които ще се осъществява дейността, подлежаща на регистрация, описани словом и с кодове по актуалната за съответната година Комбинирана номенклатура, като лицата, които извършват дейност по чл. 2, ал. 1, т. 7, не предоставят тези данни;
- 12. информация за всички осъществявани търговски дейности и режими, в резултат на които ще бъдат придобивани нефтът и продуктите от нефтен произход, обект на търговията и съхранението, включително внос и вътрешнообщностни пристигания (ВОП);
- 13. дата и номер на заповедта за промяна на обстоятелствата в регистрацията и номер и дата на новото удостоверение за регистрация;
 - 14. дата и номер на заповедта за заличаване на регистрацията;
- 15. вид и размер на предоставеното обезпечение, а в случаите на предоставена неотменяема и безусловна банкова гаранция и дата, до която е валидна.

Специален регистър се води за земеделските стопани - виж глава Пета от Наредба № РД-04-2 от 16.07.2019 г.

Прекратяване на регистрацията. Обжалване

Според чл. 19 от ЗАРИДСНПНП министърът на икономиката или оправомощен от него заместник-министър отказва с мотивирана заповед вписване в регистъра на лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход:

- 1. в случай че заявителят не отговаря на общо или специално условие за регистрация по глава втора, раздели I и II от закона
- 2. при непълноти и/или неточности в представените документи, които не са отстранени в срока по чл. 18, ал. 2.

Отказът се съобщава в 7-дневен срок от издаването му и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Според чл. 23 от ЗАРИДСНПНП министърът на икономиката или оправомощен от него заместник-министър издава заповед за прекратяване на регистрацията и заличаване от регистъра:

- 1. по искане на регистрираното лице;
- 2. в случай че регистрирано лице престане да отговаря на общо или специално условие за регистрация по глава втора, раздели I и II; когато регистрираното лице престане да отговаря на специално условие само по отношение на конкретна дейност по чл. 2, ал. 1 или отделен обект, регистрацията се прекратява само по отношение на съответната дейност/обект.

В срок до 14 дни от настъпване на обстоятелствата по-горе длъжностни лица от специализираното звено изготвят доклад и предлагат на компетентния орган да издаде заповед за прекратяване на регистрацията и заличаване от регистъра. В срок до 14 дни от получаване на предложението се издава заповед за обезсилване на регистрацията и заличаване от регистъра, която подлежи на предварително изпълнение, освен ако съдът разпореди друго. В случай на издадена заповед за прекратяване на регистрацията и заличаване от регистъра на лице, осъществяващо дейност по чл. 2, ал. 1, т. 1 – 3, специализираното звено е длъжно незабавно да уведоми Държавната агенция "Държавен резерв и военновременни запаси". Заповедта подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Административнонаказателна отговорност. Принудителни административни мерки

В случай че лице извършва дейност по чл. 2, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП в нарушение на условие, установено в глава втора или без регистрация, министърът на финансите или министърът на вътрешните работи, съответно оправомощени от всеки от тях длъжностни лица, издава заповед за преустановяване на дейността на съответното лице и запечатване на предприятието му до изпълнение на съответното условие за извършване на дейността, съответно до регистрацията на лицето за извършване на дейността. Когато нарушението е за отделна дейност по чл. 2, ал. 1 или отделен обект на контролираното лице, преустановява се само съответната дейност, съответно се запечатва само съответният обект. Заповедта се издава и обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението, освен ако съдът разпореди друго (чл. 28 от ЗАРИДСНПНП).

Лице, което осъществява дейност по чл. 2, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП без регистрация, извън нейния обхват, или в нарушение на условие, установено в глава втора, раздели I и II, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция в размер от 25 000 до 250 000 лв. Превозваните нефт и/или продукти от нефтен произход, превозните средства и други съоръжения, използвани за осъществяване на дейност по чл. 2, ал. 1, т. 4 без регистрация, се отнемат в полза на държавата, независимо от това чия собственост са. В случай че отнетите в полза на държавата нефт и/или продукти от нефтен произход представляват запаси за извънредни ситуации, техният статут остава непроменен до изтичане на срока, в който същите следва да се поддържат и съхраняват като запаси за извънредни ситуации. Лице, което като законен представител на юридическо лице или едноличен търговец е допуснало извършване на нарушение, се наказва с глоба в размер от 1000 до 10 000 лв. За повторно нарушение глобата, съответно имуществената санкция е в размер от 50 000 до 500 000 лв. (чл. 29 от ЗАРИДСНПНП).

Според чл. 30 от ЗАРИДСНПНП лице, осъществяващо дейност по чл. 2, ал. 1 от ЗАРИДСНПНП, което представи документ с невярна, неточна или непълна информация или не предостави документ, удостоверяващ направеното обезпечение, в указания по чл. 10, ал. 4 и/или чл. 12 срок, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба в размер от 2000 до 5000 лв., съответно с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв. За повторно нарушение глобата, съответно имуществената санкция е в размер от 5000 до 20 000 лв.

Лице, което наруши забраната на чл. 24, ал. 1 и/или ал. 2 от ЗАРИДСНПНП, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция в размер от 25 000 до 250 000 лв., а който наруши забраната на чл. 25, ал. 1, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция в размер от 20 000 до 200 000 лв. (виж чл. 30 и 31 от ЗАРИДСНПНП).

Който не изпълни други задължения по този закон, се наказва с глоба в размер от 500 до 5000 лв., съответно с имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв. (чл. 34 от ЗАРИДСНПНП).

Лицата, имащи достъп до информация, факти и обстоятелства при или по повод изпълнение на служебните им задължения по този закон, които ги разгласяват, предоставят, публикуват, използват или разпространяват по друг начин, ако не подлежат на по-тежко наказание, се наказват с глоба в размер от 1000 до 5000 лв., а в особено тежки случаи – от 5000 до 10 000 лв. (чл. 35 от ЗАРИДСНПНП).

Според чл. 36 от ЗАРИДСНПНП актовете за установяване на административните нарушения по чл. 29, 31, чл. 32, ал. 1 и чл. 33 от ЗАРИДСНПНП се съставят от оправомощените от министъра на финансите или министъра на вътрешните работи длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от ръководителя на ведомството или от оправомощено от него длъжностно лице, чийто служител е съставил акта за установяване на административното нарушение.

Актовете за установяване на административните нарушения по чл. 30 и 34 от ЗАРИДСНПНП се съставят от оправомощените от министъра на икономиката длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от ръководителя на ведомството или от оправомощено от него длъжностно лице, чийто служител е съставил акта за установяване на административното нарушение. Актовете за установяване на административните нарушения по чл. 32, ал. 3 и чл. 35 от ЗАРИДСНПНП се съставят от оправомощените от министъра на вътрешните работи длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от министъра на вътрешните работи или от оправомощено от него длъжностно лице. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.